

DISPUT

Etre eul LEONARD hag un TREGUERIAT

Var un ton ancien

47
Mar plich ganec'h, selaouit hac cléfot cana
Ur chanson so composet a nevez er bloa-mâ,
Zo grê da zaou zen yaouanq o devoa speret mat ;
Ebars en hostaliri oc'h eva boutaillat.

Al Leonard a c'houlen digant an Tregueriat :
Lavar din-me, va mignon, ha te so ur pot mat ;
Evidont-me so agil, ouspen oun mat a grog,
Rac souben vad a meus me, alies te pezh yod.

Ha me, eme'n Tregueriat, a so soupl a goublou
A voar larda va gouzoug gant ar grampoezennou ;
Va yod a zebzan ive alies coulz ha c'houi ;
Mar oc'h eus c'hoant da gregui, sortiomp eus an ty.

Non pas, eme'l Leonard, lezomp an traou-se tout,
Hac evomp peb a vanne da rinça hor gouzoug :
Ne blich qet din ar gannou, ispicial pa velàn
Va goat e tout da redec, da fatica. e teuàn

Control, eme'n Tregueriat, pa vezan malicet
Ne ran fors evit guelet va goad sur o redec ;
Potret Treguer zo agil, tout ec'h ouzont lampet,
Neus netra ouso ampec'h, bian eo o lavrec.

Ne choqit qet Leonis gant o bragueyer bras,
Rac trao eus ar modesta e zint, mar boe biscoas ;
Neus nicun qer caër guisqet en escopi Treguer
Evel ma zeo Leonis gant o dillat, mezer.

Guir avoalc'h a leverez, mat eo sur da rêson ;
Mezer brao so en Leon, mes grêt int difeçon :
Guicamanchou Léonis a gavan divalo,
An trifars eus ar goaset a guz oll o bragou.

C'hoi entrezoc'h, Tregueris, ho pragueyer so ourlet
Evel ma vent mailluret en dro d'ho tiou vorzet :
Ho chupennou so flanchet, ho tocu so campet,
Casimant e zoc'h ènvel demeure ar soudardet,

C'houi entrezoc'h, Leonis, oc'h eus rochedennou
A so grêt evel sier da zouguen sac'hadou ;
Ho plêo a so biscoulet, ho tocou distroncet,
Da zioüal ho tiscouarn, rac aon na veut chasset,

En ân, pa ve pardonnion, me a zo bras souezet,
O velet merc'het Treguer penos e zint guisqet :
Tout o deus dantelezou en dro d'o c'hoefou bër,
Tortillet endro d'o bizach evel ur torchouer.

Comzomp averc'het Leon, dindan o c'houefou bras,
Ma veut emesq Tregueris, n'o defe mui a c'bras ;
Ar panez zo faticus ouspen ma zint noazus,
Rac aon bras sur o deveus na vanque boued d'o zud.

Penevert ma ya Leonis en Treguer da neuta,
E c'halfac'h derc'hel ho merc'het er guër da azezan :
D'azeza ha da zausal qen huel ho fen,
Rac Leonis ze potret hac a gar an neud goen.

Ha na deufe qet Leonis en Treguer de neuta,
Ni hon eus marc'hadourien er guër ous o frena,
Hac o guerz da Leonis, dre ma ziu mat ga soupl ;
Rac ar merc'hed a Leon a ne evel neud stoup,

Me vel erfat, va mignon, divalo e parlantet,
Ma vec'h cavet e Leon, c'houi a ve divlelèt ;
Ho merc'het ni zo agil hac oar n'em mania ;
Ur gourach vras o deveus pa gomanqont facha.

Me voar erfat, va mignon, int un tamic cruel,
Mes ive n'int qet seder evel merc'het Treguer ;
Tout en o c'havàn rustiq dindan o c'houefou bras,
Hor merc'het ni zo ceder ha joaüs ho bisach.

Tevel a ri, va mignon, ne teus sur tam rêson,
Birviqen na pe maoues a escopti Leon :
Qemer ur plac'h a Dreguer, ha dalc'h-hi en e renq
A ficho dide crampoez da zebri gant lès trenq.

Pa parlantes a crampoez, ganemp-ni en hor bro
E zeus calz a Leonis gant neud dre'r marc'hajou,
Hac a zaill gant ar c'hraumpoez pa ellent o c'havet,
Ha c'hoas goude o debri a lip o biziet.

Coll a ràn ganit, Tregueriat, n'allan mui chom amàn
Poan a ra din em c'halon, me meus aoun ne douñ clàn :
Mar car Blor imprima hon disput var bæper,
E laqayo da c'hoarzin Querne, Leon, Treguer.

Ar zon-mâ zo composet evit hoc'h amusi,
Ha non pas vit ma vezo entrezoc'h fachiri :
Bezit eta a Dreguer, a Guerne, pe Leon,
En em garit etrezoc'h vel a dle peb Breton.

Guechal en em occupet gant calz a chansonnioù
Ha n'en em genet morse gant follenteziou :
Rac se oll, mar am c'hredit, prenit peb a chanson,
Ha canit nos a mintin, deus a greiz ho calon.

Pa vec'h e creiz ho labour, occupet hed an de,
Lesit ho corn ha canit ur chanson vras neuze :
Nebeutoc'h e coust certen ha yac'hussoc'h ouspen
Cana eguet n'eo fumi nac eva gïgoden.

Elec'h ma zeo imprimet an diou chanson gôsmâ
E vezo cavt unan evit bep deiz ar bloa ;
Aa ma na vez qet aoualc'h e vezo ajoutet,
Evit laqat joaüstet etouez ar Vretonet.

D'an nôs, pa ve assamblet ar familh goude coan,
Azeet en dro d'an oalet e qichennie an tån,
Cavit pepini d'e dro ur chanson vras neuze,
Ha m'en assur e couseot calz guelloc'h goude-ze.

CHANSON CUPIDON

Var un ton anavezet.

TOSTAIT, tud yaouanq, da glêvet ur chanson
Anevez composet var sujet Cupidon,
Ha me a gonto déch darn eus an effrejou
A brodu beurvuia ebars er galonou.

Ne oun qet eus petra dont d'er gomparachi:
N'eo e nep lec'h ha partout gouscoude ec'h éri,
Nemet ous an avel, a so oll penetrant,
En so er memes tra etoues an dud yaouanq.

Me zo bet pell amzer e clasq dioüal ountà;
Pen deus va suprenet, e meus renqet plega,
An objet a garan a verit qement-se:
N'em bije qeuz ebet, m'or bijemp liberte.

Mes allas ! calz a boan am bo da anduri.
Quent n'am bo ar boneur d'allout e fossedi,
Mes e creis va foaniou e teuan da gompren
Etouez ar brassa drein vez ar gaera rosen.

Pa voan o studia, m'em boa bet ur guetel
Digant ur mignon din hac am gare fidel,
Da zioüal va c'halon eus an amouroustet,
Pe biquen blijadur n'an bije var ar bed.

Ebars en amzer-ze ne allen qet credi
E vije'n amitie capabl d'am areti,
Aac a greis va c'halon me a c'hoarze neuze
Da guement a zouge chaden an amitie.

Bremà e velan sclèr, nespet d'am imprudanc,
Oun forcet da gredi dre va experianc;
Venus ne vanq james da veza trionfant:
Ret eo oboissa, an natur a gommand.

Ma velfes ac'hanon bremà, va c'hamarad,
Va c'halon languissant, beuzet va daoulagad,
Anconc'het, ganen an avis saluter
A poa bet roet din er guer a Landreguer.

A boan e hall va dorn cundui va fluen,
Va speret so troublet ha carguet a anqen.

Da avis saluter ne vel qet eus va speret,
Mes, siousas d'am c'halon, ne meus qet e heuillet.

Vel ur c'hareat fleur goloet a louzou,
Eo carguet va c'halon eus a huanadou
Chagrin continuel abreuvet em glac'har,
Evel un durzunel pa ve collet e far.

N'en deus var ar bed na ne vezo biquen,
A oufe expliqa na qenebeut compren
Degre an amitie, pa ve parfaitamant
Unisset a galon entre daou zen yaouanq.

Doctoret a Sorbou hac a filosofi,
Rhetoriq, Seminer hac a Dheoloji,
Oll squiet an nature laqet tout e unan
Da ober an dra-ze e ve tout re vian.

Va c'halon re dener n'out qet hac èn allo
Hep ranna daou anter o clêvet ur c'helo :
Lavaret e eus din gant darn va mignonet,
Emà ar goal deodou oc'h ober ur boqet.

Da rèit din va-unan ha d'am mestrez da choas
Dont d'en em separi pe gaout evit partach
Eur boqet o deuz grèt eus a beder fleuren :
Chagrin, melancoli, poau-speret hac anqen

Arqa teod miserat, ha neo qet poent dide
Lezel pelleoc'h en peoc'h hac an tranqilite
An dud yaouanq er vro da rên o yaouanqis,
Ive den em garout ebars en honestis ?

Partout elec'h ma zes te laqa an anqen ;
Goas out ebars er vro eget na ze ar vocen ;
Hac ar c'homzou poezus a roes da bepini
Zo capabl ha laqat ar vein d'en em zebri.

Entre tad ha buguel, etre ar breur, ar c'hoar,
Etre ar priejou te laqa ar glac'har ;
Mestrou, domestiqet, qerent ha mignonet,
A greis o flijadur te peoc'h eus an natur.

Cléo ar Speret-Santel o parlant er Scritur,
E vezo miliguët ar goal deod dinatur,
Dre ma laqa malis ha separation
Etre tud a veve ebars en union.

Cléo Sant Yan o parlant en e Apocalyps,
Sant Gregor ha Sant Paol, Doctoret an Ilis,
A lavar en devo ar goal dèod da bartach
A leun-ont infernal carget eus a arrach.

Ha c'hui tud curius a dremen vit tud fur,
O clêvet goal dèodou, c'houi guemer plijadur:
Lennet pis ar Scritur hac e velfot merqet
En em rentit coupabl eus ar memes pec'het.

Selaout Sant Bernard, an abat admirabl,
Pe Sant Louis, Roue Franç, oc'h instrui e vab;
E zifenne outàn na rofe odianq
Da zroug prezec a zen ebars en e brezaq.

Evit conclusion, deoc'h-ni, tud curius,
Ho pedan assambles gant an teod bilimus,
Da guemer va chanson bremàn evit reglen:
Sotoc'h evit an den avichou er c'helen.

Qent evit finissa d'an objet a garan,
Dezi ec'h adressin va c'homzou divezan
Bezit fidel d'ho qer, me vezo d'am hini,
Berviqen goal deodou na ell hor separi.

Ferm evel ur garec er mor ous an tourmant,
Mar bezit din fidel me zisquelo patant
En em garimp bepret hon daou e vir galon,
Despet d'ar goal dèodou a rên dre ar c'hanton.

Ar men fundamental demeus an amitie
Hon unisso hon daou dre ar c'hraç Doue,
Speret aoualc'h oc'h eus evit allout credi
Ne zeus victor ebet na renqer combatti.